

Qaratsap ameraasaatigut aseruuttoorneq tuniluuttoq (Meningitis) - Angajoqqaanut paasisutissiissut

Meningitis-toqalersimava? Angajoqqaatut nappaatip tuniluussinnaaneranut pinaveersaartitseqa-taasinnaavutit. Iltersuut atuaruk meeqqallu meningitisersorigukku sulisut tamatuminnga ilisimatikkit.

Qaratsap ameraasaatigut aseruuttoorneq tuniluuttoq (Meningitis)

Nappaat tappiorannartunik bakterissanik meningokokkinik patsiseqarpoq. Nappaat qaratsap ameraasaatigut aseruutsitsisarpoq aakkuluunniit toqunartunititsisarluni. Kalaallit Nunaanni ukiut tamaasa bakterissanik meningokok-inik patsiseqartunik nappaateqartut ikittuinnaasarput. Nappaat meeqqani inuusuttunilu nalinginnaaneruvoq, qassinilluunnilli ukiulinni nappaataasinaasarlunissaaq.

Tunillatsinneq

Meningokokkit quersornikkut tangajornikkullu silaannakkut serpalinnertigut tuniluuttarput. Tamatigorluinnangajak napparsimassutiginaq tunillannartumik timiminniittulimmit tunillatsin-nikkut napparsimalersoqartarpoq. Taamaammatt taama nappaatillit ataasiakkaaginnaagajupput ilaa-tigulli qatanngutit qanigisallu allat tunillanneqarsinnasarlutik. Bakterissat timip avataanut pisut ernerlutik toqusarput. Tunillaasinnaaffik: Nappaatip ersiutaasa takkutinnngitsiarnernanniit nakor-sartinnerup aallartinneranniit ullup unnuallu ataatsip qaangiunnissaata tungaanut.

Nappaammut ersiutit

Tunillatsinnermiit napparsimalerneq: Ullut 1-4. Nappaatip bakterissanik meningokok-nik patsiseqartup nalunaaquttap akunnialunnguusa ingerlaneranni inuunermut navianartorsiuu-taasinnaanera ilisimanissaa pingaaruteqarpoq. Ullulli marlussuit ingerlaneranni peruluu-taalersinnaanera nalinginnaaneruvoq. Aallaqqaammut nappaat nualluummut eqqaanarsinnaavoq. Ullut unnuallu ataatsimiit marluk ingerlanerini kissarnek 38-imiit 40° C-imut annertunermulluunniit qaffassinnaasarpoq. Kissarululeriataarneq uulinnermik noqarnermilluunniit nassataqarsinnaavoq. Sakkortuumik niaqorluutaagajuttarpoq, meriarnermik nererusunnanilu imerusunnginnermik ilaqar-tarluni. Napparsimasoq puungalersarpoq, eqqissiveerulluni, anniarluni, puffaqqajaalluni immaqalu ikiarsilluni. Nappaat bakterissanik meningokokkinik patsiseqartoq, toorneeqqanik aappalaartunik aappalullutilluunniit tungujorujuttunik, ammikkut aammik sittersoqalerneranut (pettechier) patsisaasunik ersiuteqarsinnaasarpoq. Ilaanni sikinniarnermut ajornakusoortitsisumik annernar-tumillu tunusuk qitalalilu qerattarsinnaasarput. Naalungiarsunnili nappaatip ersiutai allaas-suteqangaatsiarsinnaasarput. Meeqqat sorusussuseqannginnerusinnaapput, nererusunnatik imerusun-natillu, attortilaarnermi qissasertarlutik, nukillaariartorlutik meriartarlutillu.

Nakorsartinneq

Meeraq nakorsarniarlugu piaarnerpaamik napparsimavimmut unitsinneqassaaq. Meningokok-inik patsiseqartumik nappaateqarneq antibiotikanik nakorsarneqartarpoq.

Taama nappaateqartoqarnerani maleruagassat

Meningokok-imik patsiseqartumik nappaateqartoqarnerani iliuuseqarnissaq Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup akisussaaffigaa. Qanimut attavigisartakkat arlaannik meningokok-imik patsiseqartumik napparsimasoqarsimappat, nappaammut ersiuteqarneranik malussarniarnissaq iliuusissat pingaarnersaraat, taamaattoqassappallu peqqinnissaqarfik ingerlaannaq attavigineqassaaq. Inoqutigii ilaat meningokok-imik patsiseqartumik nappaateqalerpat, qaqutiguugaluq piffissap qaninnerup iluani alla napparsimalersinnaasarpog. Meningokok-imik patsiseqartumik nappaatillip illoqatai nappatsaaliniarlugit antibiotikamik nakorsarneqarnissaat innersuussutaasarpog. Ulluunerani paaqqinnittarfinni atuarfinnilu tunillatsissinnaaneq annikeqimmat, qaqutiguinnaq nappatsaaliiniarluni nakorsaasoqarnissaq innersuussutaasarpog. Nappaat nerisassat atortulluunniit aqutigalugit tunillaanneq ajorpoq. Immikkut ittumik pinngussanik salinissamut ininilluunniit eqqiaa-nissamut pissutissaqanngilaq. Qaratsap ameraasaatigut aseruuttoorneq allat bakterissat meningokok-it qaratsap ameraasaatigut aseruuttoornequt patsisaagajunnersaapput. Qaratsalli ameraasaatigut aseruuttoorneqit allanik patsiseqarsinnaasarpog. Qaratsap ameraasaatigut aseruuttoorneqit navianaateqarnerit bakterissanik patsiseqarput piaarnerpaamillu nakorsa-gassaallutik. Meeqqanik akiuussutissiisarneq pillugu maleruagassani Hib-imut, kiisalu pneumokok-inut akiuussutissat bakterissamik *Hæmophilus influenzae* type b-mik patsiseqartunut baktee-rissanullu pneumokok-inut nalinginnaanerusunut illersuutaapput. Qaratsap ameraasaatigut aseruuttoorneqit ilaat tappiorannartunik virus-inik patsiseqarput (ass. virus savarnermik nappaateqalersitsisartoq). Nappaatit taamaattut atupiloorneqarsinnaasarpog nalinginnaasumilli ulorianaateqaratik. Nakorsarneqarnissaat pisariaqanngilaq napparsimavimmili uninngassutaasarpog.

Meeqquerivimmukaqqinnissaq

Nakorsartinneq naammassippat meerarlu peqqissippat. Meeqqat inersimasullu nappatsaaliniarlugit nakorsartinnerat naammassippat, meeqquerivimmut atuarfimmulluunniit utersinnaapput.